

Vergaderjaar 2021–2022

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 3421

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2022

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij 9 fiches die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissie voorstellen (BNC).

Fiche: Herziening Richtlijn Industriële Emissies en de Richtlijn Storten van Afvalstoffen (Kamerstuk 22 112, nr. 3416)

Fiche: Verordening rapportage van milieugegevens van industriële installaties en vaststelling van Portaal voor industriële emissies (Kamerstuk 22 112, nr. 3417)

Fiche: Verordening gefluoreerde broeikasgassen (F-gassen) (Kamerstuk 22 112, nr. 3418)

Fiche: Verordening Ozonlaag afbrekende stoffen (ODS) (Kamerstuk 22 112, nr. 3419)

Fiche: Wijziging EU-verordening 2019/1020 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten en intrekken EU-verordening 305/2011 Verordening Bouwproducten (Kamerstuk 22 112, nr. 3420)

Fiche: Verordening Geografische Aanduidingen

Fiche: Mededeling duurzame producten de norm maken en Kaderverordening Ecodesign voor duurzame producten (Kamerstuk 22 112, nr. 3422)

Fiche: Mededeling Europese strategie voor duurzaam en circulair textiel (Kamerstuk 22 112, nr. 3423)

Fiche: Herziening Richtlijnen Grotere rol voor de consument bij de groene transitie (Kamerstuk 22 112, nr. 3424)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra

Fiche: Verordening Geografische Aanduidingen

1. Algemene gegevens

- a) *Titel voorstel*
Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende geografische aanduidingen van de Europese Unie voor wijn, gedistilleerde dranken en landbouwproducten, en kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2017/1001 en (EU) 2019/787 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1151/2012.
- b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
31 maart 2022
- c) *Nr. Commissiedocument*
COM(2022) 134
- d) *EUR-lex*
https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:89aabe3e-b0ff-11ec-83e1-01aa75ed71a1.0011.02/DOC_1&format=PDF
- e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie Raad voor Regelgevings-toetsing*
Tot op heden is deze nog niet gepubliceerd.
- f) *Behandelingstraject Raad*
Landbouw- en Visserijraad
- g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- h) *Rechtsbasis*
Artikel 43 VWEU van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid GLB en artikel 118 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)
- i) *Besluitvormingsprocedure Raad*
De besluitvormingsprocedure in de Raad is de gewone wetgevingsprocedure.
- j) *Rol Europees Parlement*
Medebeslissing

2. Essentie voorstel

a) *Inhoud voorstel*

Op 31 maart 2022 is het voorstel voor de Verordening Geografische Indicaties gepubliceerd door de Commissie. Het voorstel bestaat uit het wijzigen van de Verordening gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten¹, van de Verordening inzake het Uniemerkt² en Verordening betreffende de definitie, omschrijving, presentatie en etikettering van gedistilleerde dranken, het gebruik van de namen van gedistilleerde dranken in de presentatie en etikettering van andere levensmiddelen en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken, het gebruik van ethylalcohol en distillaten uit landbouwproducten in alcoholhoudende dranken³ en het intrekken van Verordening inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen⁴. Het algemene doel van de herziening is om de invoering van geografische aanduidingen (GA's) in de hele EU te vergemakkelijken. Belangrijke doelstellingen in het voorstel zijn de volgende onderdelen: het versterken van de bescherming van geografische aanduidingen; het aantrekkelijker maken voor deelname en

¹ Vo 1308/2013, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex%3A32013R1308>.

² Vo 2017/1001, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1001>.

³ Vo 2019/787, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0787>.

⁴ Vo 1151/2012, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex%3A32012R1151>.

harmonisatie en vereenvoudiging van het proces. De oorspronkelijke basisstructuur is behouden, maar een aantal elementen zijn versterkt. De vernieuwingen zijn te vinden in: uitbreiding van de beschermingsomvang naar producten die als ingrediënt worden gebruikt; betere bescherming bij online verkoop; belangrijker maken van duurzaamheid (op vrijwillige basis); meer verantwoordelijkheden voor productengroepen; introductie van technische bijstand door Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO). De inzet van de Commissie is het vergemakkelijken van de procedure voor verkrijging van een GA, zodat er meer landbouw- en wijnproducenten een GA bescherming gaan aanvragen. Met een GA bescherming zijn producten beter beschermd tegen plagiaat, wat voordeel oplevert voor de producent.

Het voorstel draagt bij aan de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), met name het verbeteren van het antwoord van de landbouw in de EU op de veranderende maatschappelijke eisen aan de economische, sociale en ecologische aspecten van de landbouwproductie. Een groot deel van de producten met een GA erkenning draagt bij aan de levensvatbaarheid en in stand houding van de rurale gemeenschappen waarvoor de landbouw een belangrijke economische activiteit is die plaatselijke werkgelegenheid creëert⁵.

Het beoogt het huidige systeem van geografische aanduidingen als intellectueel eigendomsrecht te versterken. Het voorstel moet de economische, sociale en ecologische resultaten van GA-producten verhogen, producenten meer bevoegdheden en verantwoordelijkheden geven, nieuwe vormen van inbreuken (internet) verminderen door een Europees informatie- en waarschuwingssysteem in te stellen voor de beheerders van topleveldomeinnamen door het EUIPO, de doeltreffendheid van de handhaving verbeteren en controles die de authenticiteit van de producten garanderen, lacunes in de wetgeving aanpakken en de registratieprocedures efficiënter maken.

GA's identificeren producten met kwaliteiten, kenmerken of reputatie als gevolg van natuurlijke en menselijke factoren die verband houden met hun plaats van herkomst. GA's garanderen authenticiteit voor de consument en onderscheiden een product op de markt, wat mogelijk resulteert in een hogere verkoopprijs en grotere export. Door de wijziging in de Verordening worden *intellectueel eigendom* (IP-instrumenten) die toegankelijk zijn voor alle landbouwers en producenten van producten gekoppeld aan kenmerken of reputatie aan de productieplaats. GA's zijn internationaal erkend sinds 1883, en stapsgewijs beschermd door de Unie sinds 1970 (wijn) tot 1992 (landbouwproducten en levensmiddelen), inclusief de voltooiing van de registers in 2020. Tegenwoordig bevat het EU-register van geografische aanduidingen bijna 3500 namen van wijnen, gedistilleerde dranken, landbouwproducten en voedingsmiddelen. Er worden in het voorstel geen substantiële wijzigingen voorgesteld in de organisatorische structuur van de geografische aanduidingen, waardoor de rol van de lidstaten in de procedure voor aanvragen met betrekking tot GA's behouden blijft.

Naast geografische aanduidingen heeft het voorstel ook betrekking op de regels voor de Gegarandeerde Traditionele Specialiteiten (GTS), met name door de definitie ervan te verduidelijken. De regelgeving rondom GTS heeft na 30 jaar niet de verwachte voordelen opgeleverd voor

⁵ Een voorbeeld is de Brabantse walasperges. Deze worden geteeld langs de grens van West-Brabant met Zeeland en Vlaanderen, De Brabantse Wal. De combinatie van bodemsoorten, grondwater en de zilte zeelucht zorgt voor de unieke smaak van dit seizoen product. De oogst van de asperges zorgt voor werkgelegenheid.

producenten en consumenten. Om traditionele landbouwproducten in de Unie beter te kunnen identificeren en promoten, moet de GTS-regeling worden vereenvoudigd en verduidelijkt.

Anderzijds brengt het voorstel geen wijzigingen aan in de regels voor facultatieve kwaliteitstermen. Deze zijn in 2012 ingevoerd en hun potentieel moet eerst volledig worden onderzocht door de lidstaten. Ten slotte heeft het voorstel geen betrekking op niet-agrarische geografische aanduidingen; hiervoor heeft de Commissie een afzonderlijke wetgevingshandeling voorgesteld op 13 april 2022⁶.

b) Impact assessment Commissie

De effectbeoordeling vond plaats in de periode van oktober 2020 tot en met september 2021. De Raad voor regelgevingstoetsing heeft op 30 juni 2021 een negatief advies uitgebracht over het ontwerp effectbeoordelingsverslag. Op 25 september 2021 is de beoordeling opnieuw bij de raad ingediend, aangevuld met de vereiste verduidelijkingen en toevoegingen. De raad heeft op basis hiervan op 24 oktober 2021 een positief advies met voorbehoud uitgebracht. De raad erkende weliswaar dat er sprake was van verbeteringen in het verslag, maar verzocht om nadere verduidelijking over een aantal punten. Tot op heden is het impact assessment nog niet gepubliceerd. Het kabinet zal pleiten voor gelijktijdige publicatie van Commissie documenten en impact assessments.

Wat de vermindering van de administratieve lasten betreft, voorziet het voorstel in technische bijstand door een bestaand EU-agentschap (EUIPO; het EU Intellectual Property Office te Alicante, dat reeds verantwoordelijk is voor de registratie van merk- en modelrechten met een geldigheid in de gehele EU) tijdens de registratieprocedure en in volledige benutting van digitale instrumenten. Uit de effectbeoordeling blijkt, zoals aangegeven in het Commissiedocument, dat technische bijstand zal leiden tot verbeteringen in de duur, de kwaliteit van de aanvragen (als gevolg van de feedbackcyclus), de kwaliteit van de beoordelingen en de reductie van administratieve lasten voor producenten en lidstaten. Hierdoor zullen minder capaciteit en middelen van het openbaar bestuur nodig zijn, en zal de registratietijd afnemen.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het stelsel van GA's draagt bij aan het verkleinen van de afstand tussen primaire producenten en burgers. Producenten van GA's verkopen hun producten vaak om de hoek of op het eigen erf, waardoor er weer contact is tussen de boer en burger en er begrip voor elkaar en draagvlak voor de landbouw ontstaat. Het kan een belangrijk instrument zijn om de waardering voor voedsel en de inspanning van de boer te vergroten. In de loop van de tijd is door schaalvergroting van agrarische productie, maar ook door verstedelijking en de afname van de agrarische beroepsbevolking, een grotere afstand ontstaan tussen boeren en burgers. Meer waardering van voedsel door de consument draagt bij aan het besef dat

⁶ Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on geographical indication protection for craft and industrial products and amending Regulations (EU) 2017/1001 and (EU) 2019/1753 of the European Parliament and of the Council and Council Decision (EU) 2019/1754 (COM (2022) 174 final, 2022/0115(COD)).

voedselproductie van grote invloed is op onze leefomgeving. Tevens kan dit bijdragen aan het verdienvermogen van boeren en tuinders⁷.

In Nederland werkt het kabinet aan een integrale aanpak van het voedselsysteem om tot meer duurzame uitkomsten te komen. We richten ons op verduurzaming van de vraag en het aanbod. Dit doet het kabinet in samenhang met het ondernemerschapbeleid, dat zich onder meer richt op versterking van de positie van de boer in de keten, naar de regionalisering van het voedselsysteem en de bredere opgave die er is om de landbouwsector te verduurzamen⁸.

In Nederland hebben 40 producten een GA. Er zijn 15 landbouwproducten en levensmiddelen met een GA, 18 wijnen en 7 soorten van gedistilleerde dranken. Er zijn 3 soorten GA's: Beschermd Oorsprongsbenaming (BOB), Beschermd Geografische Aanduiding (BGA), Gegarandeerde Traditionele Specialiteit (GTS). De BOB en BGA zijn voor alle producten aan te vragen, de GTS alleen voor landbouwproducten en levensmiddelen.

Voor de BOB gelden de volgende voorwaarden: het product moet geproduceerd, verwerkt én bereid worden binnen een bepaald geografisch gebied volgens een erkende en gecontroleerde werkwijze. Voor wijn geldt dat bijvoorbeeld 100% van de druiven waarvan de wijn is gemaakt komen uit dat geografisch gebied. Nederland heeft 6 wijnen⁹ met een BOB.

Voor de BGA is er een verschil tussen wijn en landbouwproducten. Voor wijn geldt de volgende voorwaarde: minimaal 85% van de gebruikte druiven voor een BGA-wijn moet komen uit dat geografische gebied¹⁰. Voor landbouwproducten gelden de volgende voorwaarden: ten minste één van de stadia van productie, verwerking of bereiding vindt plaats in een bepaald geografisch gebied en er moet een verband bestaan tussen de eigenheid of de bekendheid van het product en de geografische oorsprong.

De GTS verwijst niet naar de herkomst van het product, maar naar de traditionele productsamenstelling of productiemethode. «Traditioneel» betekent dat het product onveranderd en aantoonbaar gebruikt is op de EU-markt gedurende minimaal 30 jaar. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om bepaalde gebaksoorten of kazen die men op traditionele wijze bereidt¹¹.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet is positief over het voorstel en de doelstellingen voor met name het verduurzamen van de productie van beschermde landbouwproducten (GA's) en het verkleinen van de afstand tussen primaire produ-

⁷ Kamerbrief van 2 augustus 2019, Initiatiefnota van het lid Dik-Faber over Verbinding boer(in)-burger, voedsel dichtbij, Kamerstuk 35 068, nr. 2.

⁸ Kamerbrief van 29 maart 2022, Evaluatie voedselagenda 2016–2020 en het voedselbeleid, Kamerstuk 31 532, nr. 271.

⁹ Er lopen momenteel 3 nieuwe aanvragen voor een BOB wijn, te weten voor Rivierenland, Schouwen-Duiveland en Voerendaalse Bergen.

¹⁰ Voor elke provincie in Nederland is een BGA voor wijn geregistreerd, te weten voor Drenthe Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord Brabant, Noord Holland, Overijssel, Utrecht, Zeeland en Zuid Holland Voor Gedistilleerde dranken zijn in Nederland-in samenwerking met drie andere EU lidstaten- 7 soorten van jenever als beschermde gebieds-aanduiding (GI) geregistreerd.

¹¹ Nederland heeft tot nu toe 4 producten met het predicaat GTS: de Boerenkaas, Basterdsuiker, Hollandse Maatjesharing/Hollandse Nieuwe en Suikerstroop. Bekende Europese producten met een GTS zijn bijvoorbeeld: Mozzarella, Pizza Napoletana en Jámón Serrano (Serrano ham).

centen en consumenten. Daarnaast ondersteunt het kabinet de beoogde harmonisatie van de procedure voor de aanvraag van een GA voor wijnen, gedistilleerde dranken, landbouwproducten en voedingsmiddelen. Dit maakt het voor producenten eenvoudiger om een aanvraag te doen, er is dan namelijk één procedure. De beoogde harmonisatie van de controles op GA's is voor zowel de producent als de controle instanties een verbetering¹².

Voor wat betreft de verduurzaming van de productie van beschermde producten geeft het voorstel nog onvoldoende aan hoe die verduurzaming kan worden uitgewerkt.

De voorgestelde wijziging sluit aan bij de transitie naar kringlooplandbouw met een goed verdienmodel, zodat boeren in staat gesteld en maatschappelijk gewaardeerd worden om de benodigde verandering en realiseren, waarbij jonge boeren toekomst krijgen en de inzet op het stimuleren van nieuwe verdienmodellen¹³. Producenten die producten met een Europese erkenning (GA) produceren zijn trots op hun product en geven graag uitleg over hun product. Bovendien verkopen ze deze producten vaak aan huis waardoor het voor de consument mogelijk is om vragen te stellen. Wel vindt het kabinet dat, net zoals met herkomstetikettering, rekening gehouden moet worden met de bijkomende administratieve lasten voor de producent versus het effect van invoering van GA's.

Een belangrijk aandachtspunt is de financiering van de mogelijke technische bijstand door EUIPO. Het kabinet vindt dat deze bijstand niet moet worden gefinancierd vanuit het algemene budget van EUIPO, dat grotendeels bijeen wordt gebracht door de aanvragers van merken en modellen bij het EUIPO, omdat dit tot ongewenste kruissubsidiëring zou leiden. Deze kosten zouden daarom moeten worden gedragen door de Europese Commissie of een andere partij. Verder zal het kabinet nog bestuderen of een Europees informatie- en waarschuwingssysteem voor de beheerders van topleveldomeinnamen door het EUIPO proportioneel is en de Commissie zal bevragen op welke wijze dit kan samenwerken met de nationale waarschuwingssysteem.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

Lidstaten hebben het voorstel verwelkomd. Lidstaten zijn voorstander van een harmonisatie van de procedure voor registratie van landbouwproducten en levensmiddelen met de procedure voor wijn en gedistilleerde dranken. Een groep lidstaten heeft zich verenigd (de «Friends of de GI's»¹⁴) en gezamenlijk enkele wensen en zorgen aangegeven alvorens publicatie van de wijzigingsverordening. Deze zorgen betreffen o.a. de rol van EUIPO, duurzaamheidscriteria en controles. Ten aanzien van de rol van EUIPO zijn de lidstaten die deze gezamenlijke verklaring hebben ondertekend bezorgd dat er te veel verantwoordelijkheden naar de EUIPO worden geschoven. De Friends of de GI's pleiten al langer voor het feit dat de beslisbevoegdheid bij de Europese Commissie zelf (DGAGRI) moet blijven. De Commissie heeft benadrukt dat EUIPO alleen technische bijstand zal verlenen en dat Commissie zelf over de aanvragen zal blijven beslissen. Met betrekking tot de duurzaamheidscriteria benadrukken deze

¹² De NVWA voert de controle uit op alle producten met een GA in de handel. Door het harmoniseren van de regelgeving is er één in plaats van vier verordeningen waar aan getoetst moet worden.

¹³ Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst Coalitieakkoord 2021–2025, pagina 11. (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77).

¹⁴ COM 7142/22 – Common declaration of the group «Friends of the GIs» on the new review of the quality policy.

lidstaten dat het belangrijk is dat dit vrijwillig is. Ten aanzien van controles lieten lidstaten weten dat het belangrijk is dat de regels uniform en helder zijn. Enkele Lidstaten zijn, net als het kabinet, van mening dat het algemene budget van EUIPO niet mag worden aangewend voor de financiering van GA activiteiten door het EUIPO.

Het voorstel is gepresenteerd in COMAGRI van het Europees Parlement. Enkele leden van het EP hebben zorgen over de bevoegdheden die gegeven worden aan EUIPO en over de invulling van duurzaamheidscriteria.

4. Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

a) Bevoegdheid

Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid is positief. De Commissie baseert het voorstel op artikel 43 en artikel 118 VWEU. Artikel 43 VWEU geeft de EU de bevoegdheid om voorstellen te doen inzake de totstandbrenging en de uitvoering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Op grond van artikel 118 VWEU is de EU bevoegd om in het kader van de totstandbrenging en de werking van de interne markt maatregelen vast te stellen voor de invoering van Europese titels om een eenvormige bescherming van de intellectuele eigendomsrechten in de hele Unie te bewerkstelligen, en voor de instelling van op het niveau van de Unie gecentraliseerde machtigings-, coördinatie- en controleregelingen. Het kabinet kan zich vinden in de voorgestelde rechtsgrondslag. Op het terrein van de interne markt en landbouw en visserij is sprake van een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten (artikel 4, lid 2, sub a en sub d, VWEU).

b) Subsidiariteit

Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit is positief. Het voorstel heeft tot doel om de gebruikmaking van GA's in de gehele Unie te vergemakkelijken door de bescherming van geografische aanduidingen te versterken, deelname aantrekkelijker te maken en het proces te harmoniseren en vereenvoudigen. Ter realisatie van deze doelstelling is optreden op EU-niveau gerechtvaardigd. Dit is bij uitstek een terrein waarop harmonisatie gewenst is, omdat dit bijdraagt aan een gelijk speelveld op de EU interne markt. Bovendien kan een wijziging van bestaande EU-regelgeving slechts op EU-niveau plaatsvinden. Om bovenstaande redenen is optreden op EU-niveau gerechtvaardigd.

c) Proportionaliteit

Het oordeel van het kabinet over de proportionaliteit is positief. Het voorstel heeft tot doel om de gebruikmaking van GA's in de gehele Unie te vergemakkelijken door de bescherming van geografische aanduidingen te versterken, deelname aantrekkelijker te maken en het proces te harmoniseren en vereenvoudigen. Het voorgestelde optreden is geschikt om deze doelstelling te behalen, bijvoorbeeld doordat in het voorstel de procedure voor de aanvraag van een GA voor wijnen, gedistilleerde dranken, landbouwproducten en voedingsmiddelen wordt teruggebracht naar één procedure en gelijke voorwaarden en termijnen. Het voorstel omvat bovendien beperkte en gerichte wijzigingen van het huidige wetgevingskader voor GA's die niet verder gaan dan wat nodig is ter verwezenlijking van de doelstelling om het GA-systeem te versterken. Het behoudt namelijk de specifieke kenmerken van de sectoren en harmoniseert de regels die voor alle sectoren gelden, met name de procedures voor het

registreren van een naam of het wijzigen van het productdossier, de bescherming van de namen, en controles en handhaving.

5. Financiële consequenties, gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a) Consequenties EU-begroting

Dit voorstel heeft volgens de Europese Commissie geen gevolgen voor de EU-begroting. De Commissie verwacht dat extra kosten zullen worden opgevangen door de EUIPO. Het kabinet is van mening dat, indien de verordening toch tot extra kosten leidt, de benodigde EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van het MFK 2021–2027, en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting. Het kabinet zal hiervoor pleiten bij de Commissie.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of medeoverheden

Er zijn geen financiële consequenties voor de rijksoverheid en/of medeoverheden.

Wel is het mogelijk dat er door de vereenvoudiging van de procedure meer producten een GA aanvragen en krijgen. Indien dat het geval is, kan op basis van artikel 42 van Verordening 2022/134 op verzoek van de coördinerende autoriteit overleg plaats vinden met de betrokken partijen over controle en handhaving. Eventuele budgettaire gevolgen voor de nationale begroting worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline.

c) Financiële consequenties en gevolgen voor regeldruk voor bedrijfsleven en burger

Met de goedkeuring van het voorstel is het niet de verwachting dat financiële consequenties of gevolgen voor de regeldruk voor bedrijfsleven en burger aan de orde zijn. Uit het impact assessment is gebleken dat dit voorstel geen financiële consequenties heeft.

d) Gevolgen voor concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

De mededeling heeft geen directe financiële gevolgen. De GA's hebben als doel om eerlijke concurrentie tussen producten te bevorderen en daarbij aandacht te hebben voor de concurrentievermogen van producten, hen aan te moedigen om bescherming van producten aan te vragen en de duurzaamheid te verbeteren. Onder andere versterkt dit ook de concurrentiepositie van Nederlandse producenten, meestal kleine of middelgrote ondernemingen, die producten hebben met een GA. Daarnaast voorkomt het dat er oneerlijke concurrentievoorwaarden ontstaan.

Op geopolitieke aspecten zijn de producten die onder de GA vallen van belang voor concurrentievoordeel van de EU. Dit speelt ook mee in handelsverdragen die de EU afsluit met derden. Harmonisatie van de regels en de procedures zal de positie van de Commissie in de onderhandelingen hierover vergemakkelijken. De Commissie benoemt dat deze producten van bijzondere kwaliteit en diversiteit zijn en van belang voor de EU.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

De Commissie heeft in haar voorstel opgenomen dat de lidstaten, op basis van een risicobeoordeling, controles op de naleving van de vereisten van het hoofdstuk over Facultatieve kwaliteitsaanduidingen verrichten en bij overtredingen passende administratieve sancties opleggen. Het Landbouwkwaliteitsbesluit en de Landbouwkwaliteitsregeling moeten worden aangepast zodat wordt verwezen naar de nieuwe Verordening. Het voorstel leidt niet tot een wijziging van de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en/of taken voor de rijksoverheid en medeoverheden. Er is geen sprake van een *lex silencio positivo*.

b) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, incl. NL-beoordeling daarvan

Er zijn mogelijkheden voor gedelegeerde handelingen opgenomen in de volgende artikelen:

Artikel 12, lid 4, artikel 14, lid 2, artikel 15, lid 6, artikel 17, lid 5, artikel 19, lid 10, artikel 23, lid 7, artikel 25, lid 10, artikel 26, lid 6, artikel 28, lid 3, artikel 29, lid 3, artikel 34, lid 3, artikel 46, artikel 47, lid 1, artikel 48, lid 6, 7, artikel 49, lid 4, artikel 51, lid 3, artikel 55, lid 5, artikel 56, lid 2, artikel 73, lid 10, artikel 69, lid 4, artikel 70, lid 2, artikel 58, lid 3, artikel 62, lid 10, artikel 67, lid 3, artikel 68, lid 6, artikel 76, lid 4, artikel 77, lid 1, artikel 78, lid 3, 4.

Het gaat hier om niet-essentiële onderdelen van regelgeving, waardoor toekenning van deze bevoegdheden mogelijk is. Het betreft hier voornamelijk de mogelijkheid tot het vaststellen van procedures, voorwaarden, termijnen en begeleidende documenten voor diverse onderwerpen en aanvullende regels met betrekking tot de wijze waarop de EUIPO de haar toevertrouwde taken kan uitoefenen.

Het kabinet vindt het tevens wenselijk om deze bevoegdheden aan de Commissie toe te kennen, omdat de snelheid en flexibiliteit van regelgeving zo voldoende geborgd zijn en het onnodig is het uitgebreide traject van een wijzigingsverordening hiervoor aan te wenden. Delegatie (i.p.v. uitvoering) ligt hier voor de hand omdat het gaat om maatregelen van algemene strekking die de verordening wijzigen en/of aanvullen. In artikel 84 is de uitvoering van de delegatiebevoegdheid bepaald, waarmee het Akkoord Beter Wetgeven wordt nageleefd. Doelstelling, inhoud en strekking van de gedelegeerde handelingen zijn voldoende bepaald in genoemde artikelen, de mogelijkheid voor het vaststellen van gedelegeerde bepalingen is voor zeven jaar. Het kabinet is conform het voorstel voorstander van toekenning van een bevoegdheid voor bepaalde tijd, met de mogelijkheid van stilzwijgende verlenging, waarbij de bevoegdheidsdelegatie naar behoren geëvalueerd kan worden.

Er zijn mogelijkheden voor uitvoeringshandelingen opgenomen in de artikelen:

artikel 6, lid 2, artikel 12, lid 5, artikel 15, lid 7, artikel 19, lid 11, artikel 21, lid 1, 2, 3 4, artikel 22, lid 1, 2, 3, artikel 23, lid 1, 3, 8, artikel 24, lid 3, artikel 25, lid 11, artikel 26, lid 1, 2, 3, 5, 7, artikel 30, lid 5, artikel 37, lid 12, artikel 44, lid 2, artikel 51, lid 4, artikel 52, lid 2, artikel 56, lid 3, artikel 58, lid 4, artikel 62, lid 11, artikel 64, lid 1, 2, artikel 65, lid 1, 2, 3, artikel 66, lid 1, 2, artikel 67, lid 4, artikel 68, lid 1, 2, 3, 7, artikel 69, lid 5, artikel 71, lid 5, artikel 73, lid 11, artikel 75, lid 2, artikel 76, lid 6, 7, artikel 79 lid 2.

Toekenning van deze bevoegdheden is mogelijk, omdat het gaat om niet-essentiële onderdelen van de verordening. Het betreft hier voornamelijk de mogelijkheid tot het vaststellen van procedures, vorm en (online)presentatie van diverse zaken, openbaar toegankelijk register, het registreren, weigeren, annuleren van registratie, vaststellen van symbolen, uitwisselen van informatie ten behoeve van controle, vorm van productdossier.

Het kabinet vindt het tevens wenselijk om deze bevoegdheden aan de Commissie toe te kennen, omdat de snelheid en flexibiliteit van regelgeving zo voldoende geborgd zijn en het onnodig is het uitgebreide traject van een wijzigingsverordening hiervoor aan te wenden. Bovendien ligt de keuze voor uitvoering (i.p.v. delegatie) voor de hand, omdat het gaat om uitvoering van de verordening volgens eenvormige voorwaarden. Het voorstel voorziet in vaststelling van de uitvoeringshandelingen (m.u.v. artikel 73, lid 11) door middel van de onderzoeksprocedure conform artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011. Het kabinet kan zich hierin vinden omdat het in de uitvoeringshandelingen gaat om het vaststellen van in te vullen procedures en formats op het gebied van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Uit artikel 2, lid 2, sub ii) van Verordening (EU) nr. 182/2011 vloeit voort dat de onderzoeksprocedure met name van toepassing is voor de vaststelling van (o.a.) uitvoeringshandelingen met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

c) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum

De voorgestelde datum inwerkingtreding is nog niet bekend. Het kabinet zal navraag doen om zo spoedig mogelijk de datum helder te krijgen.

d) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

In artikel 47, lid 2, is voorzien in een evaluatie: Uiterlijk vijf jaar na de eerste delegatie van taken aan het EUIPO stelt de Commissie een verslag over de resultaten en ervaringen met de uitoefening van deze taken door het EUIPO op en dient zij dit in bij het Europees Parlement en de Raad. Het kabinet kan zich hierin vinden omdat de delegatie van deze taken nieuw is.

e) Constitutionele toets

Niet van toepassing

7. Implicaties voor uitvoering en/of handhaving

Er zijn geen aanvullende wijzigingen ten opzichte van de bestaande verordeningen.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Niet van toepassing